

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. VIII.—N:R. 41

WINNIPEG, MAN., 11 OKTOBER 1900.

LÖP. N: 344.

Dominionvalen

Äro proklammerade att hållas onsdagen den 7 nov. och nomineringen en vecka förut, onsdagen den 31 okt. En regeringsorder utfärdades i måndags, upplösande parlamentet och utskrivande nya val. Valkampanjen kommer sålunda att blifva öfverstökad på en månad.

St. Andrews slussarnes

anläggning har nu börjat, i det kontraktör Kelly i måndags började arbetet, sedan ingenjörerna afslutat utskakningarna. Den öfre slussen kommer att få en bredd af 100 fot vid botten, den nedre kommer att få en längd af 900 fot och en bredd af 200 fot vid botten. En stor ångskiffel har iordningsställt, och den väntas komma att göra större delen af det väldiga gräfningsarbetet. Därjämte skall floden uppmondras och renas från stenar och andra hinder samt dam och pirar byggas. Arbetet skall bedrivas i sådant omfång att anläggningen är fullbordad och afsynad inom tre år efter kontraktets undertecknande.

Hemskt morddrama.

Tvenne farmare vid Whitewater, nära Boissevain, Chas. J. Daw och Jakob Smith, som spårlöst försvunno i början på augusti, hittades i söndags begrafna i en gammal brunn af detektiver, som voro på forskning efter deras öde. Kort före försvinnandet hade de sålt sina gårdar till en man, Walter Gordon, och voro således försedda med en anseelig kassa, då de skulle besöka utställningen i Brandon den 31 juli. De mördades vännen började emellertid ana oråd och anställde efterforskningar, som slutligen ledde till den ohyggliga upptäckten. Walter Gordon, som fått nys om detektivernas närvaro, har emellertid lyckats göra sig osynlig i tid.

Uppmärksamheten härlade från stan, och utgick af brunnen. Den hade förmärkts under flera månader tillbaka, men brunnen hade igensköts med jord på mördarens befallning. Mördaren är från Whitby township, Ont., och är 22 år gammal.

CANADA.

Quebec.

Med anledning af de höjda sjöförsäkringspremierna för canadiska hamnar till förmån för de amerikanska, är det meningen att bilda ett canadiskt sjöförsäkringsbolag, antagligen med regerings understöd. De nya premierna verka som ett dräpdrag mot den canadiska sjöfarten.

Lord Strathcona anände till Montreal i måndags morse från England. Studenterna från McGill universitet spände hastarna från hans vagn och drog honom till hans hus.

Sir Laurier måste hålla sitt tal i Quebec förliden onsdag från

en husbalkong vid stadens storg, emedan ingen lokal var stor nog att rymma människomassorna, som voro i rörelse, som anslagos till 12,000. Provinsens nye premier minister och många parlamentsledamöter voro närvarande och den förstnämde blef förrad en silfverbricka af stadens affarsmän, värderad till 3,000. Mr Parent har nämligen varit kryddkrämare i Quebec.

Ontario.

Canadas handelsomsättning den sista 4-årsperioden öfverstiger den föregående med \$71,532,804.

Insättningarna i bankerna utgjorde i augusti 1895 konservativ regering, \$183,103,068, men i augusti 1900 (liberal regering) hade insättningarna stigit till \$300,175,770. Ökningen under de sista tre åren har utgjort i medeltal \$21 miljoner per månad.

Förberedelserna för premiér Lauriers möte i Toronto lofvat att blifva de mest storartade, som någonsin gjorts i staden. Billighetsresor ha anordnats från alla håll.

Vidskepelse och tryckfrihetsmål. En Mrs John Booth i Belleville, som med sin "underbara kristall spegel" säger sig kunna leta igen stulna saker, stämde en redaktör för det han omnämde hennes praktik under namn af trolleri; målet blef emellertid afvisat.

Det konservativa partiet, som på sin tid, trots höga tullar och skatter af direkt och indirekt slag aldrig kunde få statsinkomsterna och utgifterna att gå ihop, förä nu en väldig argumentering öfver den ökade statsbudgeten, slöseri och höjd beskattning, hvilket senare visar sig i den öfverfödande statskassan. Huru denna fylles genom tillämpningen af liberala ekonomiska principer kan illustreras ur postverkets kassabok. När brefportot två år sedan sänktes från 3 till 2 cts, sjönko postverkets inkomster under första tiden \$80,000 i månaden men började sedan stiga, så att för september detta år voro inkomsterna \$4000 mer än samma månad 1898. Har folket blifvit mera beskattadt därför att de nu skriva mera bref med en tredjedel billigare porto?

Arbetet med uppförandet af Canadian Northern banans lokomotiv stall i Port Arthur har begynn. Materialet blir cement och byggnaden skall rymma sju maskiner och vara färdig i höst.

En ny, präktig ångare, "Ay-wind", tillhörande Rainy River Navigation Co, löpte af stapeln i lördags i Rat Portage. Den är byggd enligt den amerikanska Mississippitypen och skall vid full last endast dragas fyra fots vatten.

De sista dagarna har så mycket regn fallit, att muddnen blifvit lika "tilldragande" som Winnipegs.

Hemmet för orkeslösa vid Dundees nedbrunn i torsdags, 200 personer funnos i huset, som nä-

tan alla måste bäras ut och räddade med svårighet.

Handeln med utlandet har de sista fyra åren ökat med \$142,600,495 mot \$66,619,606 under 18 år af konservativ regime.

Manitoba.

"Den underbara läkaren" Dr Arthur i Morden är nu åtalad för kvacksalveri.

En ny badort kommer att anläggas på ett vackert ställe vid Lake Winnipeg och kommer att få namnet Whyteswold. C. P. R. håller på att anlägga en bibana dit ut.

Jakten på präriehöns är denna säsong ej vidare lycklig för jagarna emedan hönsen äro fullväxta och svåra att komma åt.

John Wilson, en arbetare på N. P. banan, blef i förra veckan död nära Oakland, Man. Han skulle hoppa på lokomotivet, då han halkade, föll samt kom under maskinens hjul.

Mr H. John Macdonald har nu från ultra-protektionist slagit öfver till radikal frihandlare, och lofvat de brandoniter att bortskaffa tullen på farmredskap. Ett dylikt yttrande vore värdt något, om Mr Macdonalds partichefer voro Laurier eller Cartwright istället för Tupper och Foster. Men nu är det blott och bart puder att slå i ögonen på farmarna. De ledande konservativa tidningarna i östern hafva redan börjat mästra upp Mr Macdonald, och förklara, att ett dylikt löfte får stå för hans egen räkning. Mr Macdonald kan nog med lika stort resultat lofva fyra veckors fullmåne i månaden för att moderera fotogenprisen.

Portage la Prairie kommer snart att få en ny mjöl kvarn.

En ung fransk flicka vid Morris råkade i södags under ovarsamt handskande med ett gevär, tillfogade sig ett lifsfarligt skott-sår.

Från Scandinavia meddelas: Vadret har här som på andra ställen hindrat inbergningen af årets skörd. Mycket regn har fallit så att de flesta höslätter stå under vatten, hvadan mycket kreatursfoder torde blifva förstörd.

Ded lutherska församlingens varksamhet går sakta men säkert framåt. Söndagen den 30 sept. konfirmerades trenne systrar, döttrar till S. Vetteland. De läste på norska språket, hvar för de ej konfirmerades tillsammans med den svenska klassen, som bestod af 9 medlemmar och konfirmerades på midsommardagen. Den norska klassens konfirmation firades i den lutherska församlingens lilla kapellkyrka i nordvästra delen af kolonien, det s. k. Norge. Den lilla kyrkan var klädd i grönt och blommor och fylld af åhörare, som stilla och uppmärksamt lyssnade till förhöret med barnen, som visade sig äga god kristendomskunskap. Efter konfirmerationshandlingen firades H. H. Nattvard. Fyra familjer med tillsammans 10 kommunikanter och 12 barn förenade sig denna dag med församlingen. Å sina barns vägnar öfverraska-

de makarne Vetteland pastor B. O. Berg med en större gåfva.

Söndagen den 21 oktober väntas pastor J. O. Lundberg från Minnesota hit, och är det mening- en om möjligt att hafva kyrkoins- vingen i Norge då.

De svåra sjukdomar, som en tid togo så många offer till kyrkogården och väckte så mycket bekymmer och oro, äro nu öfverständna, men många grafkullar på kyrkogården och tomma platser i många familjer äro minnen, som torde räcka länge. Må afven dessa lända till vårt folks sanna väl.

BERNHARDUS.

N. W. Territorierna.

Dawson City lär ha blifvit en mönsterstad i moralitet, sedan spelhusen och danssalarna stängts enligt order från inrikesminister- ten.

C. P. R. har under förberedning ett storartadt konstbevatt- nings projekt, hvarigenom bota- gens vattenfattiga land i Alberta skola göras värdefulla. Under- sökningarna skola leda af ingeni- ör G. Anderson från Denver, Col.

British Columbia.

Vid tinget i Vancouver förekom ett mål, som visar huru en grym vidskepelse florerar bland indianstammerna i nord. En indian hade angifvit sig själf för mord, som han måst utföra på befallning af sin höfding, näml. döda en gosse, som skulle ha förtrott den sistnämde. Indianen blef emellertid frikänd, emedan det ej kunde bevisas, om han mördat gossen, som han troligen uppgifvit för att rädda sig för de andra indianernas hämd, utan bortfört gossen till en annan stam.

Utlandet.

Panik uppstod i St Nikanders kloster i Ryssland under en religiös högtid. Omkring 5000 pilgrimmer voro församlade då golfvet i öfre våningen störtade in. Många dödades och sårades.

En fruktansvärd tornado hem- sökte Mesaba distriktet i norra Minnesota i lördags. Många personer rapporterades döda och sårade och förluster af egendom uppgår till half million dollars.

Ett krutmagasin vid Spruce grufvan, Elveth, Minn., innehållande 70,500 lbs. sprängämnen, flög i luften i söndags e. m. Omkring 200 personer skadades mer eller mindre genom den väldiga explosionen. Där magasinet stod blef ett hål, 100 fot i fyrkant och 25 fot djupt.

Transvaal kriget

I dag, den 11 okt., är årsdagen af det boer-engliska krigets ut- brott, och lär komma att af eng- elsmännen firas med en proklam- nation att kriget afslutats.

Ehuru spridda boerkommandon fortfarande lägga ned vapen, pågår guerillakriget på andra håll med växlande framgång. De Wet klammer till litet här och hvar i Freestate, driver undan de små

engelska garnisonerna samt besatt Wepener. I norra Transvaal har Buller stött ihop med 5000 boer, samt pressat dem tillbaka mot Pilgrim's Rest.

Boerfångarne uppgå till 16,000. Af 30,000 engelsmän, som sårats i striderna, hafva 29,000 blifvit återställda. 10,000 ligga begrafna på valplatserna.

Sv. Luth. församlingens

i Winnipeg 10-års fast firades under torsdagen, fredagen, lördagen och söndagen, och i trots af det dåliga vädret voro gudstjänsterna talrikt besökta. Pastor Mattson var på grund af sjukdom i familjen förhindrad att närvara, men har församlingen hopp att få ett besök af honom framdeles. Eljest voro närvarande pastor Berg från Scandinavia och Larson från Rat Portage samt studerande Vetell.

På torsdagskvällen öppnades högtidligheterna med högmessogudstjänst, hvarvid pastor Berg höll en kraftig predikan berörande församlingens tio-åriga tillvaro. En kortfattad församlingshistorik, utarbetad af sekreteraren med ledning af protokollsboken, upplästes. Församlingen hade för 10 år sedan stiftats på Svea hotell af past. A. G. Alméen från New London, Minn., med ett medlemsantal af 39 medlemmar. Nu hade medlemsantalet stigit till något öfver 200 och församlingens egendom stod värderad till \$4,200, med \$1050 skuld. Pastor Rehner höll efter altartjänstens slut ett tal till medlemmarna, uppmanande dem att oförtrutet och troget arbeta för församlingens vidmakthållande och utveckling.

På fredagskvällen afhöll ungdomsföreningen sin konsert, som önkadt den våldsamma åskstormen, som på kvällen gick öfver staden, var talrikt besökt. Programmet började med bibelläsning och bön af ordföranden, hvarefter följde: "Guds lof" sång af kören; festmarsch, pianoduet af smälflickorna Anna och Frida Simonson, hvilket nummer utfördes på ett berömvärd sätt; "Mitt hemlands dal", solo af Mr Darbo; "Dödgrävaren" deklamation af stud. Vetell; Dav. 13 ps. med violin obligato, pastor Röhner och Mr G. Berggren; Violinsolo, af Mr Thorne; "Trollhättan", solo af Mr Darbo; "Tiana", pianosolo af Mr Berggren; "Kyrkoaria", Stradella, af Mr J. E. Forslund; Violin solo, af Mr Berggren; Dav. 126 ps. sjungen på tyska af pastorskam Beer; "Lejonriddarna" sång af kören. Det hela afslöts med några komplimenterande ord af Rev. Jos. Hogg, från St. Andrews kyrkan, öfver den musik som presterats, hvilket ej kunnat öfverträffas i någon annan församling i Winnipeg. Pastor Larson, som skulle resa med kvallståget, hann ej hålla sin reseskildring, men framförde en hälsning från moderkyrkan i Sverige.

På lördagskvällen hade församlingens damer dukat en riklig och fin soupe i kyrkans skolrum som blef en mycket angenäm familje fast, för hvilket damerna, som anordnat den, förtjåna ett särskildt tack. Innan man satte sig till bords höll pastor Rehner en kort betraktelse i kyrkan. Strax före 11-tiden skildes man efter en angenämt tillbringad afton.

På söndagen predikade pastor E. Rehner vid högmässan och pastor Berg vid afton gudstjänsten och därmed var denna församlingens första jubileefest afslutad. Nästa jubilee fest församlingen kan fira blif 1902, 10-årsdagen af kyrkans invigning.